

че военната дѣятелность на нѣкой непобѣдимъ завоеватель иска, тъй да ся каже, голѣма напръгнатость на енергіята, да произвожда много шумъ и, спорѣдъ владѣющитѣ оше въ свѣтътъ понятія, служи като твърдѣ примамчивъ примѣръ за всичкитѣ буйни хора. Но тѣзи енергія дѣйствува съ буйность (поривъ) и за туй за неѣж могатъ да бждѣтъ способни решително всички хора, даже и да ся отличаватъ съ постояненъ характеръ. Друга е енергіята на Ролфа, Колумба, Вашингтона, тѣзи енергія всякога ся намира въ постоянно напръгнато и еднакво състояние и може да ся явява само у хора съ дѣйствително забѣлѣжителна сила на волята. Всякой може да ся хвърли на непріятелскійтъ редуть и въ твърдѣ малко врѣме да го прѣвземе. За туй не е чудно, че и всякой може да бжде войскаринъ. Но да ся разбиватъ въ продълженіето на 15 год. грънци на малки чирепи и съ всякой чирепъ да ся прави опитъ за гледжосваніе, както правилъ Бернаръ Палиси, не е способенъ всякой. Не всякой може, като Колумба, 20 години да гони една и сѣсна мисль и послѣ 20 пѣтя да прѣплува въ откритійтъ отъ него Новій Свѣтъ. Не всякой може, като капитанъ Смитъ, да ся вози 10 години съ хора, които нищо не искатъ да правѣтъ, за да направи отъ тѣхъ трудолюбиви колонисти. Не може всякой като Вашингтона да ся бори 15 години съ анархіята за да направи траенъ сюзъ. Дѣятелността на таквизи хора, разумѣва ся, не е блѣскава, ако за свѣтлина ся признае всичко онова, което произвожда шумъ, но несумненно е, че за такава неблѣскава дѣятелность ся иска повече енергія и умъ, отъ колкото за подвигитѣ на военното юначество.

У Американцитѣ въвъ всякой моментъ при общественото имъ развитіе явявали сѣ ся дѣятели потрѣбни за този моментъ. На мнозина имената съвършенно сѣ неизвѣстни, а пѣкъ на други заслугитѣ сѣ оцѣнени много по-долу, отъ колкото трѣбаше. Въ дългійтъ періодъ на борбата на колонитѣ съ метрополіята явили сѣ ся безуменіе, много нестрахливи и рѣшителни хора, които ся поддържавали колониститѣ въ тѣхнитѣ стремленія за съхраняваніето на тѣхнитѣ лични и гражданскитѣ правдини; но имената на тѣзи хора не сѣ извѣстни на исторіята. Великитѣ хора на Америка ся наченватъ отъ този монетъ, когато отъ слабитѣ